

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2012
VI. volební období**

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Návrh pořadu 35. schůze Poslanecké sněmovny

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 35. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 9. února 2012

Obsah:

Strana:

9. února 2012

Schůzi zahájila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Usnesení schváleno (č. 1041.)

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 4

Další část schůze řídil místopředseda PSP Lubomír Zaorálek.

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 5

Řeč poslance Jeronýma Tejce 11

Řeč poslance Pavla Kováčika 18

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Řeč poslance Vojtěcha Filipa 23

Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka 23

Řeč ministra práce a sociálních věcí ČR Jaromíra Drábka 25

Řeč poslance Pavla Kováčika 29

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 30

Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka 31

Pořad schůze nebyl schválen.

Závěrečná řeč předsedkyně PSP Miroslavy Němcové.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, členové vlády, je 10.48 hodin. Zahajuji 35. schůzi Poslanecké sněmovny. Vítám vás.

Schůzi jsem svolala podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti padesáti poslanců. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů dne 2. února 2012.

Nejprve vás požádám, abyste se přihlásili vašimi identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla platí, jak bylo řečeno na 34. schůzi.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhují, abychom jimi určili pana poslance Jiřího Krátkého a pana poslance Stanislava Polčáka. Zeptám se, zda má někdo jiný návrh na určení ověřovatelů.

Pokud nemá, zahajuji hlasování pořadové číslo 1 a táži se, kdo souhlasí s tím, aby jmenovaní poslanci byli ověřovateli 35. schůze. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 1, přítomno 92, pro 80, proti nikdo. Konstatuji tedy, že jsme ověřovateli 35. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Jiřího Krátkého a pana poslance Stanislava Polčáka.

Potvrzuji také omluvy z dnešního jednání. Jsou shodné s omluvami, které byly sděleny na 34. schůzi. Žádná další omluva mi nebyla sdělena.

Ještě připomenou, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti ke svolání 35. schůze. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Dámy a pánové, teď jsme ještě v trochu procedurálně složité situaci, protože na 11. hodinu máme pevně zařazený bod 33. schůze – informaci předsedy vlády. Proto v tuto chvíli navrhuji Poslanecké sněmovně přerušit tuto schůze, tedy schůze 35. Vrátime se do schůze 33. Po skončení ústních interpelací odpoledne se vrátíme k zahájené schůzi 35. To je můj návrh, který v tuto chvíli mám.

Jestli ještě s procedurálním návrhem pan kolega Sobotka? Nebudeme se bavit o zahájení schůze. Pouze procedurální návrh, pane kolego. Pokud ne, tak já vám nemohu dát slovo. Přerušuji tuto schůzi.

(K mikrofonu přistupuje poslanec Sobotka.)

Poslanec Bohuslav Sobotka: Já se omlouvám, paní předsedkyně. Já jsem měl pocit, že mám možnost nyní vystoupit, proto jsem také přišel k mikrofonu –

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ne, pane poslanče, promiňte.

Poslanec Bohuslav Sobotka: – abych podal námitku proti vašemu postupu v této věci.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ano. Je-li námitka proti mému postupu, o této námitce rozhodneme v hlasování. Přivolávám kolegyně a kolegy.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Dobře, paní předsedkyně. Mohu tedy vyjádřit tuto svoji námitku na mikrofon?

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, dovoluji mi, abych využil jednacího řádu Poslanecké sněmovny a jako poslanec s přednostním právem vyjádřil námitku proti postupu paní předsedkyně. Domnívám se, že teď měla být zahájena mimořádná schůze Poslanecké sněmovny, neboť ještě je časový prostor pro to, aby tato schůze mohla být zahájena, resp. aby mohlo zaznít mé vystoupení, ve kterém jsem chtěl odůvodnit, proč sociální demokraté tuto mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny k situaci na úřadech práce svolali.

Domnívám se, že není možné, aby předsedkyně svévolně takovýmto způsobem znemožnila argumentaci před hlasováním o schválení programu této mimořádné schůze Poslanecké sněmovny. Vznáším tedy námitku proti postupu předsedkyně Poslanecké sněmovny.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Ano. Já jenom chci říci, že jsem svévolně nic neučinila. Pane kolego, schůze byla zahájena přesně tak, jak jsem ji svolala. Zároveň v souvislosti s tím, jak opakovaně postupujeme v Poslanecké sněmovně, to znamená, že před zahájením další schůze je dáván limit deseti minut na to, aby mohlo být přenastaveno zařízení apod., identicky postupují i nyní.

Rozumím tomu, že proti tomuto mému postupu, který se už stokrát ve Sněmovně aplikoval, dáváte námitku.

Rozhodneme o ní v hlasování pořadové číslo 2. Já zahajuji toto hlasování a táži se, kdo souhlasí s námitkou proti postupu předsedající. Kdo je pro tuto námitku? Kdo je proti námitce?

Hlasování pořadové číslo 2, přítomno 141, pro 56, proti 80. Námitka přijata nebyla.

Přerušuji 35. schůzi. V 11 hodin se vrátíme do 33. schůze.

(Schůze přerušena v 10.54 hodin.)

(Schůze pokračovala 18.10 hodin.)

Místopředseda PSP Lubomír Zorálek: Dámy a pánové, my jsme vlastně už začali dnes dopoledne, ty první kroky k mimořádné 35. schůzi, takže nyní jsme už v bodě, kdy máme přistoupit ke stanovení pořadu 35. schůze. Takže já v této chvíli, než přistoupíme ke stanovení, mám přihlášku Bohuslava Sobotky k programu schůze. Žádám vás abyste se pomalu přihlásili. Poprosím pana poslance Bohuslava Sobotku, aby se ujal slova ve zdůvodnění před samotným hlasováním.

Tabule funguje, můžeme se do toho pustit. Prosím všechny, aby se posadili. (Zvoní.) Požádám pana poslance, aby přednesl – a vidím ještě dalšího přihlášeného, pana poslance Tejce. Teď prosím o klid v sále. Prosím, abyste se posadili, a snad tedy můžeme začít.

Prosím, pane poslanče. Máte slovo.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Vážený pane místopředsedo, vážená kolegyně, vážení kolegové, děkuji všem přítomným členům Poslanecké sněmovny, že vydrželi až do 18 hodin, kdy se můžeme dostat ke svolané mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny, která měla být zahájena již dopoledne. Bohužel k tomu zahájení nedošlo.

Myslím si, že teď je ta správná chvíle, abychom se věnovali tématu, které sociální demokracie pokládá za mimořádně závažné, a tím je situace na úřadech práce. Tam byla od Nového roku soustředěna agenda výplaty sociálních dávek.

Požádali jsme o zařazení této mimořádné schůze mimo jiné proto, že se na nás obrací řada občanů, obracejí se na nás přirozeně zaměstnanci úřadů práce, kde dnes pracuje zhruba 8 500 lidí, a těch 8 500 lidí je konfrontováno nejen od 1. ledna letošního roku, ale už od loňského roku s poměrně vážnými problémy a chybami při řízení celého systému Úřadu práce. Obracejí se na nás také občané, ať už lidé, kteří chodí na úřady práce, aby se tam registrovali jako nezaměstnaní, tak lidé, jejichž agenda dávek byla převedena z měst a obcí na úřady práce, a obracejí se na nás lidé, kteří nemají dobrý dojem ze stávajícího fungování úřadů práce. Zejména se na nás obracejí ti občané, kteří si pamatují slova ministra Drábka, který sliboval koneckonců na začátku této reformy, že selepší komfort pro uživatele systému. Já si myslím, že to, co se teď děje na úřadech práce určitě není zlepšení komfortu pro uživatele systému.

Rád bych, ještě než se dostanu k některým podstatným otázkám, také uvedl jednu věc, kterou pokládám za velmi důležitou. Ať už zaměstnanci, nebo občané se na nás obracují s žádostmi, abychom s tím jako sociální demokraté něco udělali. Říkají: Proboha, už s tím něco udělejte, není možné, aby tam tito lidé nadále zůstávali, není možné nečinně přihlížet tomu, jak likvidují celý systém aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti v naší zemi!

Chtěl bych na začátku říci, co my s tím jako sociální demokraté můžeme udělat a co už jsme udělali. My jsme toto téma otevírali během řádných schůzí Poslanecké sněmovny, mluvili jsme o něm během interpelací, iniciovali jsme tuto mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny, ale jako opoziční strana, i když máme silné zastoupení v této Poslanecké sněmovně, nemůžeme dosáhnout personálních změn ve vedení Ministerstva práce a sociálních věcí.

Personální změna ve vedení tohoto ministerstva se může odehrát pouze následujícím způsobem.

1. Pan ministr Drábek vyvodí osobní odpovědnost z toho, co se dneska děje na úradech práce, a sám rezignuje. To je první možnost, jak dosáhnout změny.

2. Druhá možnost. TOP 09, která delegovala pana Drábka do této koaliční vlády, usoudí, že jí pan Drábek škodí, a navrhne výměnu tohoto ministra. To je druhá možnost. Ale ani tuto možnost nemůže zajistit a zrealizovat sociální demokracie.

3. Třetí možnost jak dosáhnout nápravy situace, je, že předseda vlády Petr Nečas usoudí, že je již neúnosné tolerovat stav na Ministerstvu práce a sociálních věcí, a navrhne prezidentu republiky odvolání ministra práce a sociálních věcí pana Drábka. To je třetí možnost, jak dosáhnout nápravy. Ale ani tuto možnost nemá v rukou sociální demokracie.

4. A čtvrtá varianta, která zbývá, která je tady k dispozici, je hlasování o nedůvěře vládě Petra Nečase. V případě, že by se podařilo této vládě vyjádřit nedůvěru, pak to může vést i k personální změně ve vedení Ministerstva práce a sociálních věcí.

Čili máme tyto čtyři možnosti, které můžeme využít. Tři z nich jsou v rukou pana Drábka nebo TOP 09 nebo předsedy vlády Nečase a jedna z nich je v rukou opozice. Ale problém je, že v této Poslanecké sněmovně není zatím dostatek hlasů na to, aby se vládě podařilo vyjádřit nedůvěru. Obě koaliční strany, jak ODS, tak Věci veřejné, nepožadují odchod ministra Drábka a v případě, že bychom vyvolali hlasování o nedůvěře, tak obě tyto strany vládu podpoří, to znamená není tady dostatek poslanců, kteří by v tuto chvíli na základě problémů na Ministerstvu práce a sociálních věcí vládě vyjádřili nedůvěru.

Ta možnost, která nám v této situaci zbývá, je, abychom o těch věcech veřejně hovořili, abychom položili na stůl všechny dostupné argumenty,

kteří ukáží, že ten problém je skutečně vážný a že je potřeba ho řešit. A možná, když budeme důslední, když se v této věci nevzdáme, budeme o těch věcech hovořit, tak možná jedna z těch čtyř variant, které jsem popsal na začátku, nastane. Buď se rozhodne ministr Drábek, že odejde, nebo dojde trpělivost jeho politické straně, premiérovi Nečasovi, nebo koaličním partnerům. Já doufám, že alespoň k jedné z těchto variant nakonec ve finále dojde.

To je první poznámka, kterou jsem chtěl říci na začátku a ta je skutečně adresována spíše občanům, kteří se nás ptají a žádají nás, abychom s tím něco udělali.

Druhá poznámka se týká oné velmi často opakované floskule o tom, že je vlastně všechno v pořádku, a že když se na Ministerstvu práce a sociálních věcí začaly měnit aplikace v rámci informačních technologií, na základě kterých se provozují jednotlivé systémy, že proběhlo řádné výběrové řízení, že tady byla soutěž a že se vybrala nejvýhodnější nabídka. To je to, co opakuje pan ministr Drábek, že vlastně tady bylo výběrové řízení a že je to vlastně všechno v pořádku.

Čili já bych si dovolil položit tři úplně jednoduché otázky a myslím si, že když na ně pan Drábek odpoví, tak celou tuto věc můžeme smést ze stolu a už jí nikdo nemusí řešit, nemusí jí řešit ani Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, nemusí jí řešit ani Kontrolní výbor tady v Poslanecké sněmovně. Ta první jednoduchá otázka je, kdy bylo to výběrové řízení. Druhá velmi jednoduchá otázka je, jaké společnosti se toho výběrového řízení účastnily, to znamená, kolik společností předložilo nabídku na ty jednotlivé aplikace. Třetí jednoduchá otázka je, kdo dal nejlepší nabídku v rámci výběrového řízení. Já si myslím, že je úplně jednoduché na to odpovědět.

Čili pane ministře Drábku, jestliže vy říkáte, že tady bylo výběrové řízení, já myslím, že máte plné právo samozřejmě jako ministr se rozhodnout, že vyměníte správce těch aplikací. To je vaše plné právo. Ale my jako poslanci máme právo požadovat informace. Když jste se rozhodli najít nové subjekty, které ty aplikace vytvoří a budou je spravovat, tak my přece můžeme chtít vědět tři jednoduché věci. Kdy bylo to výběrové řízení, kdo se ho zúčastnil a kdo tedy předložil tu nejlepší nabídku, na základě které vy jste vybrali, tuším, čtyři, nebo na základě které se tady objevily čtyři nebo pět firem, které nové aplikace zpracovávají. Myslím, že to jsou úplně jednoduché, primitivní dotazy, není to nic složitějšího, nemusíme tím ztrácet žádný čas.

A poslední věc, kterou bych chtěl udělat ještě předtím, než se budete rozhodovat, jestli schválíte program této schůze, nebo ne.

Mám tady dopis, který poslala jedna zaměstnankyně úřadu práce. Je to paní, která není v anonymitě, ten dopis je konkrétně podepsán. Já jsem v okamžiku, kdy jsem ten dopis dostal, tak jsem jí poslal dotaz, zdali ty ar-

gumenty mohu veřejně použít, které ona v tom dopise uvedla. Její totožnost je známá. Ta paní mi odpověděla, s tím že mohu argumenty, které jsou v tomto dopise uvedeny, veřejně použít. Proto to v tuto chvíli udělám.

Je to úřednice, která je zaměstnankyně jednoho z úřadů, zaměstnankyně úřadu práce, pracuje na kontaktním pracovišti a zabývá se výplatou dávek pomoci v hmotné nouzi. Jsou to dávky pomoci v hmotné nouzi, čili ona je vlastně v té první linii a během měsíce ledna byla konfrontována s těmi nejhoršími problémy, které se na úřadech práce odehrávaly. Teď se bavíme o této agendě, kterou paní dělá. Já nebudu číst ten dopis celý, protože on je dlouhý. Řeší celou řadu problémů, které se vyskytují ve fungování úřadů práce. Ale já jsem vybral jenom přesné citace pasáží, které podle mě jednak vystihují atmosféru, která dnes existuje na úřadech práce, a jednak popisují některé vážné problémy, které tam reálně na úřadech práce existují.

Je to dopis, který vlastně ani není adresován opozici, je adresován předsedovi vlády panu Nečasovi. Já myslím, že pan Nečas ho někde ve své poště bude určitě mít. Proto začíná oslovením „Vážený pane premiére“. Dovolte mi tedy, abych z tohoto dopisu zaměstnankyně kontaktního pracoviště úřadu práce citoval.

„Vážený pane premiére, obracím se na vás jako na vedoucího představitele našeho státu, neboť již nevím, komu své problémy sdělit. Dlouho jsem přemýšlela, zda vám mám psát pod svým pravým jménem, nebo anonymně. Ale nakonec jsem se rozhodla pro otevřenost, ať už to bude mít jakékoliv následky. Ano, obracím se na vás v souvislosti tzv. sociální reformou ministra Drábka. Tímto dopisem riskuji svou práci, neboť na úřadu práce je skutečně atmosféra taková, že pokud by se někdo dozvěděl, že jsem někomu něco psala, tak o práci zřejmě přijdu. Nemohla jsem tomu sama věřit, ale je to skutečně tak. Proto každý úředník, který se odváží spolupracovat se sdělovacími prostředky, činí tak anonymně. A na sdělovací prostředky se musíme obracet kvůli tomu, že naše vlastní vedení situaci neřeší a mlží, nebo i vyloženě lžou, bohužel. Avšak mlčet nemůžeme, neboť situace je neskutečně zoufalá.“

Pokračuji v citaci tohoto dopisu:

„To, co prosákne do médií, zprávy o kolabujících úřednicích, nefungujícím agendovém programu apod., je jen špička ledovce. Jelikož je toto vše doprovázeno vyloženě lživými komentáři od odpovědných vedoucích zaměstnanců Úřadu práce a MPSV včetně ministra a dále musíme jako úředníci snášet komentáře obyčejných lidí, jak jsme líní a neschopní, jdeme jeden víkend do práce a už se hroutíme, nemůžu již nadále mlčet.“

Není zde však nikdo, na koho bych se já a mí kolegové, kteří situaci vidí stejně, mohla obrátit. Pokud jdu za přímým nadřízeným, sice mi řekne, že mě chápe, avšak fakticky situaci neřeší. Výše se obrátit se svou stížností

nemohu, neboť tam je přístup ten samý, ne-li horší. A vzhledem k tomu, co se ke mně dostane z médií, aniž bych tyto informace vyhledávala, je evidentní, že nemohu naši situaci konstruktivně řešit ani s osobami, které jsou za tuto reformu odpovědné, neboť podle nich vše funguje, dávky se vyplácejí, s programem možná jsou nějaké menší potíže, ale to je u každé změny přece normální a vše si časem sedne.“

Další citace z tohoto dopisu:

„S nástupem nového politika na MPSV se pak stalo to, co je v této zemi již skoro pravidlem, bohužel. To, na čem se léta pracovalo, co se léta vyvíjelo k dokonalosti a co skutečně dobře fungovalo, se jedním šmahem rozbořilo a nahradilo se něčím jiným. Důvodem této změny, hovořím zde o změně programu, bylo prý to, že předchozí systém byl drahý. Ale když vidím současný stav věcí, ptám se: Jsme skutečně tak bohatí, abychom si mohli kupovat levně, v tomto případě nefungující věci?“

Již jen pozadí této změny je podezřelé. Věřím, že za tím jsou skutečně spřátelené firmy. Jak jinak si vysvětlit, že vše probíhá bez řádných výběrových řízení? Jak jinak si vysvětlit, že k této změně došlo v tak překotném tempu, kdy nic nebylo připraveno? Přece bylo možné počkat pár měsíců, než se nový program vyvine do takového stavu, aby byl funkční, uživatelům byl ku prospěchu, místo toho, aby je v jejich práci brzdil. Ne, ministr Drábek neslyšel varovné hlasy ze svého okolí a protlačil tuto změnu násilím. Výsledek je naprosto tristní, navzdory veškerým jeho prohlášením.

Ministr Drábek tvrdí, že všichni pracovníci byli řádně proškoleni jak ohledně zákona, tak ohledně programu. Toto je první z jeho lží. Ohledně zákona a jeho změn až takový problém nevidím. Každý si může zákon nastudovat. Navíc školitelé jsou často odborníci. Avšak je skutečně rozumné provádět školení na nový aplikační program prostřednictvím videokonferencí? Kdy v jedné učebně v Praze je počítač s programem, který často nešel ani pořádně spustit, a po celé zemi na krajských úřadech sedí úředníci a koukají na velkou televizi? Školení provádí ne odborník, ale jen běžný uživatel. Na dotazy, proč v novém programu není to či ono, se nám často dostává odpovědi, že to neměli v zadání. Co jim ministerstvo tedy poskytl za zadání? Vypadá to, že ani samo ministerstvo neví pořádně, jak funguje zákon o pomoci v hmotné nouzi a správní řád, podle kterého se dávky vyplácejí. Na proškolení je přísně vymezený časový harmonogram něco přes hodinu, a pokud se program nepodaří spustit, tak mají úředníci prostě smůlu, nic ani nevidí, natož aby něco z programu pochopili, neboť za nimi již čeká další skupinka lidí, kteří se účastní následujícího školení. Je to opravdu ono řádné proškolení, jak ho prezentuje ministr Drábek?

Nový program měl být plně funkční už od 1. ledna 2012. Nakonec to bylo tak, že prvních 14 dnů nefungoval, pak následující týden fungoval

částečně, nešla zadávat data. To, co se zadalo, se ztratilo. Nešlo schvalovat dávky a odesílat je k výplatě.“

Dovolte mi ještě několik citátů z tohoto dopisu zaměstnankyně úřadu práce.

„Ale je to i nadále strašné. Veškeré informace o žadatelích si musíme zjišťovat sami, neboť se v programu nesehrávají. Dávky státní sociální podpory, evidence úřadů práce, výše důchodů apod. Bylo nám slíbeno, že od února bude toto vše funkční. Není to pravda. Naopak jsme se v pátek 3. února z médií dozvěděli, že program nebude v tomto směru funkční ještě alespoň dva měsíce. Po té informaci jsem se zhrozila. V lednu jsem si mohli alespoň výše uvedené a nezbytné informace zjistit ze starého programu, a- však ten již od února tyto informace nesehrává. Museli jsme si nechat zřídít přístup do ostatních aplikací, které ani pořádně neznáme, a je to pro nás složitě se v nich orientovat. Zbytek informací budeme muset požadovat po klientech, nebo si je zjišťovat po telefonu. Již tak dost těžkou práci to opět nesčetněkrát zpomalí.“

Jak je možné, že bylo z ministerstva tlačeno na urychlené provedení reformy, když nebyla řádně připravena ani po technické stránce? Když úředníci neměli vytvořené základní podmínky pro výkon své práce? Jak si mohl ministr Drábek vzít jako rukojmí občany České republiky, kteří jsou na dávkách pomoci v hmotné nouzi závislí, a touto svou nedbalostí je ohrozit? A pak si stoupne před kameru a prohlásí s klidem, že vše probíhá v pořádku, jsou jen drobné excesy, ke kterým však dochází při každé změně, a vše si časem sedne. Neskutečné. Jsou to všechno lži. Navíc nevidíme naději v dohledné době na zlepšení.

Zasílám vám také prohlášení informatiků Úřadu práce, pane premiére. Možná jste o něm již slyšel, možná jste ho i četl. Nemohu uvěřit tomu, že toto prohlášení bylo označeno jako šíření poplašné zprávy. Naprosto jasně a popravdě jsou v něm formulovány problémy, ke kterým došlo a se kterými se musíme potýkat. Přiznám se, že po přečtení prohlášení jsem brečela, neboť zodpovědní lidé toto vše evidentně věděli, a přesto všechno nás uvrhli do této šílené situace. Prosím, přečtěte si toto prohlášení, je skutečně pravdivé. Stejně tak je naprosto pravdivá výzva litoměřického a ostravského úřadu práce, resp. jejich odborářů.

Dalším velkým problémem, se kterým se setkáváme, je odpočátku naprosté nepochopení agendy dávek pomoci v hmotné nouzi. Vedoucí představitelé Úřadu práce nemají ani tušení, jak tyto dávky fungují. Když jsme jim již několikrát vysvětlovali, v čem je rozdíl oproti ostatním dávkám či dávkám v nezaměstnanosti, evidentně jsme zůstali nepochopeni.“

A možná ještě bych citoval ze závěru dopisu, který adresovala jedna ze zaměstnankyň úřadu práce předsedovi vlády Petru Nečasovi:

„Vím, že vám píše spousta lidí ohledně spousty jiných věcí. Myslím si,

že nejspíš nejsem ani jediná zaměstnankyně Úřadu práce, která vám píše ohledně nastalé situace.

Upřímně vás žádám o prošetření celé tzv. reformy a o nápravu vzniklé nešťastné situace – velmi kulantně řečeno. Velmi vás žádám o nápravu především ohledně počtu pracovníků dávek pomoci v hmotné nouzi a vlastně i ostatních dávkářů. Vím, že podstav panuje i na státní sociální podpoře a příspěvku na péči. Vím, že svého času jste byl také ministrem práce a sociálních věcí, tak doufám, že situaci dokážete vidět realistickým okem a nedáte se obalamutit prohlášeními svých koaličních kolegů.

Znovu vás žádám o nápravu situace. Postarejte se o své vlastní státní zaměstnance, aby měli řádné podmínky pro výkon své práce a mohli ji vykonávat v souladu se zákonem a také se svým svědomím.

S pozdravem...“ – konkrétní pracovnice plus další zaměstnanci z příslušného pracoviště, kteří tento její dopis podpořili.

To je, pane ministře, konkrétní doklad toho, jakým způsobem dnes fungují úřady práce. Já myslím, že jako sociálně demokratický poslanec k tomu nemusím dodávat jediné slovo. Žádám vás, abyste zjednal nápravu. A žádám vás, abyste z toho vyvodil svoji osobní odpovědnost. Děkuju. (Potlesk poslanců ČSSD a KSČM.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Další se mi hlásili ještě s přednostním právem. Pan poslanec Jeroným Tejc. V této chvíli mohu vyvolat pouze ty, kteří mají přednostní právo. Prosím.

Poslanec Jeroným Tejc: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovolte mi, abych dnes mimořádně nehovořil spatra, ale vzal si na pomoc prohlášení informatiků Úřadu práce České republiky k současnému stavu na těchto úřadech. Nebudu citovat samozřejmě všechny pasáže, ale myslím, že tento dokument je velmi zásadní, ale také velmi zajímavý a jasně popisuje to, jak funguje, nebo spíše nefunguje právě nový informační systém, který byl zaveden na popud pana ministra Drábka a jeho náměstků.

Byl bych rád, aby pan ministr, ať už teď, nebo na webových stránkách, zveřejnil odpověď na tento dopis, aby jasně řekl, co z tohoto prohlášení podle něj není pravda, protože pokud by to nedokázal, tak myslím jednoznačně, že to je na odchod celého vedení ministerstva, protože něco tak katastrofálního se skutečně snad ani nemohlo předpokládat.

Dne 25. ledna 2012 jsme byli my, informatici Úřadu práce České republiky, vyzváni generálním ředitelstvím prostřednictvím jeho tiskového mluvčího Jiřího Reichla k definování problémů a postojů, k sepsání svých požadavků. Tímto prohlášením, velice stručným, tím tak činíme.

Obecně se dá říci, že jestli pan tiskový mluvčí Reichl vyzýval k tomu, a-

bychom sepsali, co nefunguje, bylo by pro nás podstatně snazší napsat, co funguje.

Problém zvaný výběr dodavatelů a nereálné termíny. Teprve na podzim loňského roku Ministerstvo práce a sociálních věcí začalo připravovat v souvislosti se sociální reformou vznik takzvané jednotné datové základny a vývoj nových aplikací. Veškeré zakázky pro dodavatelské firmy byly zadány mimo platný zákon o veřejných zakázkách. To, že nebyl správně vybrán kvalitní dodavatel, je jedním z důvodů praktického krachu nových agendových systémů. Smlouva s předchozím dodavatelem byla uzavřena již v roce 1995 na základě dlouhodobé spolupráce s Ministerstvem práce a je obdobou smluvního vztahu, který má například s Ministerstvem financí uzavřena společnost IBM se svým systémem ADIS. Zmíněné systémy OKpráce, OKdávky, OKnouze, OKslužby a OKcentrum mají evidováno cca 30 tisíc uživatelů. Celkový roční objem dávek vyplacených prostřednictvím těchto systémů byl zhruba 80 mld. korun. Za celou historii nedošlo k žádné významné poruše, nedostupnosti služeb, ztrátě dat nebo k nevyplacení dávek ve správné výši. Integrace aplikací OKdávky a OKpráce do informačního systému OKcentrum probíhá od roku 2009 společně s migrací a centralizací veškerých historických dat do centrální databáze. Tímto způsobem je, nebo spíše byl realizován záměr centralizace všech aplikací umožněný vybudováním spolehlivé komunikační infrastruktury.

Budování jednotné datové základny, rušení datových center Ministerstva práce a najímání externích datových center považujeme za účelové vyvádění peněz z rozpočtu Ministerstva práce do externích spřátelených firem.

Problém je také ve funkčnosti a bezpečnosti dat. Databáze Ministerstva práce spravují ekonomická, zdravotní, sociální data více než polovina české populace. Hospodaření resortu je hospodaření s velkou částí financí České republiky. Z bezpečnostního hlediska jde o velice citlivá data. K datům se teď na Ministerstvu práce přistupuje stejně tak neodpovědně jako k agendovým programům. Doposud mělo ministerstvo dvě velká datová centra – na Ministerstvu práce a na České správě sociálního zabezpečení. Ta obsahovala mimo jiné i kontrolní registr klientů. Když se z jakéhokoliv agendového programu pořizovala nová žádost, program si do nich sáhl a zjišťoval, zda už taková žádost nebyla někde v jiné části republiky na stejné rodné číslo podána. Vše bylo stoprocentní a vyladěné.

Tato datová centra měla zálohovací centrum – velkou farmu serverů v Plzni. Ještě na jaře minulého roku se plzeňské centrum kompletně vybavilo novou technikou. Instalace stála několik milionů. Už v září bylo plzeňské centrum zrušeno, hardware odvezen do nově přebudovávaného centra na České správě sociálního zabezpečení. Zrušilo se dalších plně fungujících pět datových center v Ostravě, v Brně a na dalších místech. Místo nich se

najalo jedno obrovské centrum od externí firmy Telematika ČD. V Praze tedy máme tři obrovská datová centra kontrolující celou republiku. Bezpečnost dat už z hlediska volby umístění datových center do jednoho místa na pár kilometrů čtverečních je značně ztížena.

Data z nových aplikací se nacházejí v claudu spravovaném externí firmou. V daném okamžiku nikdo tedy přesně neví, kde data přesně jsou a jak je o ně pečováno. Žádáme o právní prověření vůbec legislativní možnosti data občanů České republiky svěřit do péče externí firmě a jeho výsledek vyvěsit na webu Ministerstva práce. Občané totiž dávají souhlas pro zpracování a uchování svých dat orgánům státu.

Stejně tak žádáme v souvislosti s únorovým rozhodnutím ministra Drábka v rámci protikorupční strategie vlády zveřejňovat všechny uzavřené smlouvy s dodavateli na oficiálním webu Ministerstva práce, o zveřejnění prováděcí smlouvy č. 85/2011, kterou se claud řídí, podepsané v létě 2011 mezi Ministerstvem práce, Ministerstvem vnitra a Fujitsu, včetně všech jejích dodatků a příloh.

Současné databáze Ministerstva práce a sociálních věcí mimo jiné obsahují číselníky adres škol, které zaměstnanci úřadů práce desetiletí budovali a udržovali. Všechny dosavadní programy na Ministerstvu práce je využívaly, a tak šetřily práci a hlavně zachovávaly standardizaci a přenosnost dat. Nové aplikace ani nová spisová služba číselníky ve většině případů nevyužívají. Prostě to neumějí. Bylo by velmi vhodné to změnit.

Za čtvrté. Problém zvaný nové aplikace. Nové aplikace se vyvíjely absolutně na poslední chvíli. Vývoj nových aplikací, který i s analýzami trval pouze několik měsíců, absolutně neměl šanci dohnat původní aplikace, které předchozí dodavatel OKsystem vyvíjel a propracovával 15 až 16 let. To, že nové aplikace nemohou nikdy tento vývoj dohnat, natož v lednu 2012, věděl už v říjnu celý projektový tým, tedy resortní projekt, zahrnující několik podprojektů souvisejících s novým systémem výplaty dávek od 1. 1. 2012.

Je potřeba se podívat také na problémy, se kterými se títo zaměstnanci potýkají, konkrétně pokud potřebují poradit. S tím souvisí problémy helpdesku. Účast informatiků na ladění nových aplikací se neplánovala. Moc dobře se vědělo, že informatici v lednu budou mít plné ruce práce se zapojováním a instalací nových počítačů, připojováním nových uživatelů, stěhováním poboček a přebíráním techniky. Na zadávání problémů s novými aplikacemi do helpdesku nemají informatici vůbec čas. Ovšem nikdo jiný tam přístup nemá. Když už zadáme požadavek do helpdesku, asi po týdnu až 14 dnech nám přijde odpověď typu Dotazy, na které jsou nám odpovězeny, například: A co jste vygooglili na internetu? Já myslím, že tohle není způsob, který bychom očekávali od systému, který funguje.

Nemá smysl dodávat, že je velmi těžké se orientovat v nepořádku, když

se neví co, kdo či jaká firma za co skutečně zodpovídá. Neustále pátráme po tom, kdo má na starosti to či ono. Nevíme, která firma dělala jaké programy, na jakém čísle jsou vývojáři, technická podpora. Nevíme, kdo za co odpovídá, kdo má nějakou pravomoc. Hlásit problém přes jediný prostředek, to je přes helpdesk, nemá smysl. Požadavek je častokrát odmítnut z nepochopení věci. Takovýto helpdesk by měl reagovat v řádu několika minut či hodin, ne dnů či týdnů.

Problémem je ale i jednoznačnost aplikací. Pro všechny nové aplikace platí, že se nechovají jednoznačně. V případě normálních aplikací platí, že se stejnými vstupními údaji musí dojít ke stejným výsledkům. Zkušenost s novými aplikacemi je následující: Uživatel nechá vyhledat v novém programu podle rodného čísla a dostane výsledek, že k tomu rodnému číslu žádost nebo spis neexistuje. Uživatel tedy založí žádost nebo spis s daným rodným číslem, ale nový program odpoví, že s daným rodným číslem již existuje. Uživatel tedy nechá znovu vyhledat podle rodného čísla, ale opět dostane výsledek, že neexistuje. Uživatel vyhledání zopakuje ještě dvakrát. Teprve při pátém pokusu vyhledat dané rodné číslo program nahlásí, že něco našel.

Nevhodné bylo samozřejmě i školení zaměstnanců a nedostatečné podklady. Uživatelé doteď nemají dostatečné návody či příručky. Ministerstvo práce sice uvádí jako klad, že se školení formou videokonferencí zúčastnilo přes 2000 lidí, ale to je forma zcela nevhodná a nepostačující. Školení probíhala tak, že se na krajské pobočky, kam byla školení přenášena formou videokonference z Prahy, vyslal maximálně jeden či dva zástupci. K tomu všemu nebylo výjimkou, že u videokonference často vypadal obraz a přenášel se jen zvuk. Do konce roku nikdo nevěděl, co vlastně bude, co a jak má být. Někteří byli výše zmíněným způsobem proškoleni na začátku ledna. Je nutné školení na PC a hlavně přenos informací o nefunkčnosti od školených přímo ke školiteli a následně vývojářům.

Problémem je samozřejmě i neprovedené testování aplikací před předáním do ostrého provozu. Obecně se dá říci, že žádné testování nových aplikací na úřadech práce neproběhlo. Takzvané zátěžové testy na konci prosince dopadaly obecně s výsledkem nefunkčního systému a pád aplikace. Jejich scénáře se opět staly předmětem pobavení na webu. Navíc se testovaly jen některé systémy. Zaměstnanost od Vítkovic IT Solution se netestovala vůbec. Autoři nových aplikací byli velmi odvážní či neznali tak velkých projektů, když v této oblasti státní správy nic neotestovali, neposkytli telefonní čísla pro zpětnou vazbu a nevytvořili tým lidí pro podporu uživatelům při náběhu nových programů.

Žádný program nefunguje tak, že se předá k určitému datu. Je potřeba určitá doba na odladění a odstranění nedostatků. Nedostatků a chyb je ale

stále víc, než když se začalo testovat, natož ve chvíli nájezdu do ostrého provozu. Není možné konfigurovat systém a seznamovat se s ním až ve chvíli, kdy je nasazen do ostrého použití. Právě nasazení takto neotestovaných systémů navíc v hlubokém stupni rozpracovanosti vedlo v lednu k více než dvoutýdenní úplné nedostupnosti všech systémů.

Zkušební verze se vyvíjely do poslední chvíle, od 15. prosince do 20. prosince loňského roku, takže nebylo možné otestovat je ani při nejlepší vůli. Testery navíc byli zvoleni lidé přímo na úřadech práce, kteří museli testovat nové verze v rámci své pracovní doby. V rámci doby, která je určena k pracovním činnostem, které za ně nikdo neudělá a které jsou nutné.

Pro testování musí být připraven testovací protokol, aby bylo jasné, co se má otestovat, a musí v závislosti na protokolech probíhat v několika kolech. Důležitá je také nepropojenost nových aplikací. Obrovským problémem nových aplikací je jejich nepropojenost. Ačkoli byl a je proklamován pravý opak. Požadavek na propojenost těchto agend je neoddiskutovatelný například v součinnostech s exekutory, policií a soudy. Tito partneři se ptají na to, jaké dávky se z resortu Ministerstva práce dané osobě vyplácejí, právě kvůli tomu, že exekuce přibývají stále obrovskou rychlostí. Každý den přijdou na úřad práce stovky žádostí o poskytnutí součinnosti, které musí úředníci nejdéle do dvou dní odpovědět, a datovou schránkou. Dosud jsme prohledávali pouze dvě databáze. OKdávky a OKpráce s nadějí, že budeme prohledávat jen jednu. Teď jich budou muset prohledávat minimálně osm. Bude tedy rozhodně více chyb úředníků a z nich vyplynou chyby exekutorů, policie a soudů. Že na službu poskytování součinnosti neexistuje žádná metodika či právní výklad, je zbytečně dodávat.

V nových aplikacích navíc neprobíhá kontrola duplicitních žádostí přijatých na různých místech, takže bude docházet k vícenásobné výplatě dávek. A toho jsme, kolegyně a kolegové, byli svědky.

Dovolím si zmínit se ještě krátce o nových aplikacích jednotlivě.

Zaměstnanost a veřejná služba. Tato aplikace je největší katastrofou. Moc by nás informatiky zajímalo složení softwarové komise, která povolila pustit tento program do ostrého provozu. Aplikace je zatím schopna pouze zadávat uchazeče o zaměstnání, ale není možné zde nic schválit, natož spočítat výši dávek a následně je vyplatit. Dosud vůbec nejsou spuštěny moduly Volná místa a Cizinci. Tato část agendy úřadů práce doposud v nových aplikacích nepořídila jediný záznam. Tisky rozhodnutí, potvrzení vůbec nefungují. Tisk obálek nejde. Program vydává rozhodnutí bez ohledu na zadaná data. Mění se ze dne na den stavy ověření, adresy a jména.

Po nasazení verze z 27. ledna zmizely čárové kódy dokumentů a vložené dokumenty a nejdou zadat noví uchazeči. Program průběžně mění zaokrouhlování a mění částky k výplatám. Nikde nejsou vidět částky gene-

rované za příslušný měsíc k platbě. Různé číselníky nejsou zadané, není v čem vyhledávat, vše se musí dopisovat ručně. Když něco uživatel zadá, není jistota, že to tam druhý den uvidí. Není řešena vůbec žádná digitalizace dokumentů, takže se vše dává na hromadu a další hromadu.

Vůbec si nedokážeme představit, jak z databáze v současném stavu, kterou obhospodařuje aplikace této úrovně, bude na konci měsíce získáván jeden z nejdůležitějších údajů ekonomiky státu – procentuální výše nezaměstnanosti. Problémy aplikace zaměstnanosti se začnou v plném rozsahu projevit od února, kdy již budeme muset vyplácet dávky. Nikdo nemá žádné ucelené informace, vše je jen improvizace.

Požadujeme urychlený návrat k původní agendové aplikaci OKpráce a zpětnou migraci nově pořízených uchazečů. V této části agend úřadů práce se domníváme, že neexistuje jiná cesta.

Hmotná nouze. Tragédie provázející nasazení nových aplikací se v lednu zviditelnila právě v této agendě. Hmotná nouze je naprosto nevyhovující, nefunkční aplikace. Jediné, co momentálně funguje, je pořizování, výpočet jednodušších žádostí příspěvku na živobytí a dávek mimořádné okamžité pomoci. Z aplikace nefunguje jakékoliv sehrávání dat, příjmů, adresy musí uživatelé vypisovat ručně. Projevuje se nejen chybovost a padání aplikace, ale i nepředvídatelné a náhodné chování. Například někdy nefunguje schvalování, někdy se neukládají data, někdy se data uloží a vše zmizí. Při velkém štěstí se uložené žádosti objeví za tři až pět hodin, někdy druhý den.

Aplikace sociální služby. V celém státě je zadáno k dnešnímu dni 26. ledna 2778 žádostí, což odpovídá jednomu malému okresu. Z toho jsou dvě žádosti zamítnuty, cca 350 přiznáno a zbytek se posuzuje. Většina úřadů nový systém vůbec nevyužívá z důvodu luxusního fungování původní aplikace OKslužby. Co se týče těchto aplikací, nebyl jediný logický důvod ustoupit od agendového softwaru OKnouze nebo OKslužby. Tento software plně splňuje veškeré požadavky na nové aplikace kladené. Tady nebyl jediný důvod krom účelového vyvádění prostředků do spřátelených firem. Proto požadujeme urychlený návrat k původním agendovým aplikacím.

Čas na řešení se krátí. Ministerstvo práce jak ústy svého ministra Drábka, tak ústy jeho prvního náměstka pana Šišky, neustále zdůrazňuje, že tím, že rozdělili vývoj aplikací do různých firem, se ušetřilo. Prakticky se ale ukázalo, že právě v oblasti agendových aplikací jednoho úřadu není rozdělení vhodným řešením. A co se týče ceny aplikací, tady by se mělo říci, že český stát není tak bohatý, aby si mohl kupovat levné a navíc nefunkční věci. To, že nové aplikace programují mimo jiné studenti najmutí na brigádu, je veřejným tajemstvím. Jestliže jsou skutečně nové aplikace levné, pak by se to možná dalo přirovnat ke koupi jízdního kola místo auta.

Kolo je levnější a má levnější provoz, ale co dříve vykonával motor, nyní je nutno odšlapat, pokud se ovšem na kole vůbec dojede včas k cíli. V rámci výplat sociálních dávek, v zájmu zachování zdraví tělesně postižených a lidí závislých na platbě léků přes hmotnou nouzi, v rámci navazujícího sociálního smíru a udržitelné kriminality se čas krátí velmi rychle. O tom se už spousta úředníků mohlo přesvědčit na vlastní kůži.

Problém zvaný technika. Hardware není dostatečně a včas zajišťován dle změn uživatelů. Vybavit všechny nově přichozí uživatele nejen městských úřadů byl problém. V současné době jsme na hraně možnosti zajistit pro uživatele vše potřebné. Problém je jak s PC vhodnými pro práci, kde vyžadují nutnost připojení přes Windows 7, problematické jsou čtečky čipových karet, které jsou poruchové. Pokud se všechen nový software nepřipraví pro tiskárny, bude tu obrovský problém už na počátku února. Velká neznámá je ovšem i fungování systému a organizace práce.

Na závěr poslední citace: „Provedené změny vedou k destrukci úřadu práce. Změny nejsou včasné a důsledně koordinovány. V centru, tedy na Ministerstvu práce a sociálních věcí, se nemyslí dopředu a systematicky. Vzhledem ke dvacetiprocentnímu snížení počtu úředníků včetně následného dvacetiprocentního snížení jejich platů, vzhledem k nepřipravenosti, nepromyšlenosti zaváděných změn máme pocit řízené destrukce úřadů práce. Na Ministerstvu práce se nyní pohybuje mnoho nových lidí z byznysféry, kteří neznají problematiku. Ti znalí už byli propuštěni. Zadání Ministerstva práce jsou jak pro fungování úřadů, tak pro vývoj softwaru častokrát neúplné. Noví dodavatelé softwaru dost často vyděšení reagují teprve až na naše upozornění o souvislostech se zákony a s právním řádem. Nejen díky nutnosti pronikání do znění zákonů jsou informatici zatěžováni dalšími činnostmi, které informatici vůbec nenáleží. Informatici jediné rozumí systému v celé jeho komplexnosti, proto bylo zavedeným pořádkem konat pravidelné porady, pravidelná školení a pravidelná pracovní setkání. Poslední pracovní setkání bylo naposledy na začátku minulého roku.

Na závěr my informatici úřadu práce kategoricky odmítáme jakoukoliv zodpovědnost za současný stav dat, agendových programů, jakož i dalších složek počítačového systému Ministerstva práce. Odpovědnost odmítáme mimo jiné i proto, že od dob nástupu nové politické garnitury na Ministerstvo práce se absolutně utnula diskuse s informaticy na pracovištích úřadů práce, což znamenalo faktický konec přenosu jejich zkušeností z praxe do strategie a dalšího plánování. Nyní se vše provádí jen na základě špatných a lajdácky aplikovaných teorií z podnikové sféry.

Znovu dodáváme, že informatici byli upozorněni, že jejich kompetenci je pouze zajistit uživatelům nových aplikací funkční počítač napojený do sítě a přístup do claudu či přístup přes veřejný internet. Zaznělo to na po-

slední poradě, která se konala před koncem roku 2011. Navíc poslední porada v novém roce se konala 3. ledna. Dnes je 27. ledna, z toho vyplývá, že tiskovým mluvčím panem Reichlem zmiňované dvě porady za týden jsou naprosto lživé informace.

Dále se znovu a silně ohrazujeme proti obviňování mikrotýmu a testerů pracujících na nových aplikacích a projektech. Jestliže nejsou připraveny aplikace a jejich data, není co rozvíjet a není co testovat. Rádi bychom zdůraznili, že za všechny chyby vedoucí ke špatnému vyplácení dávek nese dle platné legislativy plnou odpovědnost zaměstnanec, tedy člověk závislý na funkčním softwaru spravovaných agend, ne zaměstnavatel. Z pozice techniků tedy plně obdivujeme odvahu všech úředníků, že i přes ztížené či znemožňující technické podmínky mají odvahu úředně činit, rozhodovat a vyplácet.

Na středeční schůzce v Litoměřicích generální ředitel Úřadu práce argumentoval, že je vyplaceno 1,4 z 1,5 mil. dávek, a navrhol pomoc řešit problém, pokud nějaký existuje. Rádi bychom upozornili, že ze sta procent dávek, které se vyplácejí v měsíci lednu, připadá přibližně 50 % na státní sociální podporu, která se kompletně vyplácí z původního OKsystému, příspěvek na péči tvoří přibližně 25 %, většina z tohoto byla vyplacena v původním systému, a podpora v nezaměstnanosti tvoří cca 15 % dávek, které byly kompletně vyplaceny v původním systému. Z těchto údajů je nepochybné, že potíže s vyplácením dávek narostou v dalších měsících, kdy výplaty z původních aplikací budou ubývat, pokud se něco nezmění.“

Dámy a pánové, já myslím, že je čas na změnu. Čas na změnu v postu ministra práce a sociálních věcí. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Prosím pana poslance Kováčika, který byl ještě další přihlášený a může vystoupit v této fázi. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Pane předsedající, vážená vládo, kolegyně a kolegové, nemusím připomínat, že už řadu týdnů jsme svědky nezvyklé mediální kritiky práce ministra práce a sociálních věcí pana Jaromíra Drábka. A v českých luzích a hájích není šprochu, na němž by nebylo pravdy trochu, to tak prostě platí. Ale z druhé strany přes všechny řeckné materiály, přes všechna tvrzení, přes všechnu sebeobranu, kterou jak pan ministr, tak jeho úřad, tak koneckonců vláda jako celek v těchto kauzách produkuje, nám všem přicházejí takzvaně z terénu zprávy velmi znepokojivé, zprávy, které popírají tu téměř dokonalost a uvádějí na poněkud jinou míru a do poněkud jiného světla údaje o určitých nepodstatných chybách, omylech, problémech rozjezdu celého systému a tak podobně.

Problémy v činnosti Úřadu práce jsou, pravda, v současné době zaviněny především tou technickou stránkou věci, čili nejsou z hlediska celkového fungování celého sociálního systému v České republice tou rozhodující prioritou, ale praktické dopady těchto technických problémů řadu lidí, ať už jsou před přepážkou nebo za přepážkou, uvádějí do neřešitelných situací. Ti, kteří včas nedostanou dávky, na kterých jsou zcela závislí, a teď nemluvím pouze o těch, kteří si z dávek učinili životní program, ale především o těch, kteří se na dávky dostali nezaslouženě, kteří přišli o práci, nemohli ji najít, o těch rodinách, které jsou složeny ze zoufalé matky samoživitelky a dvou tří dětí, o těch rodinách, které se, pokud jim dávky nepříjdou, dostávají pod hrozbu exekuce, ale také o těch lidech, kteří na druhé straně přepážky čelí těm drobným nedokonalostem a potížím rozjezdu tak, že i oni z toho mají vážný problém, musejí nést hlavní tíži kritiky občanů, a ta kritika je oprávněná a nevybíravá, akorát dopadá v řadě případů řekl bych většinou na ty nesprávné hlavy.

Pro nás je ale ještě více rozhodující, ještě více zásadní kritika podstaty celého systému, to znamená obsahu a dopadů pravicovou vládou protlačených sociálních reforem. Přestože nesouhlasíme s těmito reformami, nikdy jsme s nimi nesouhlasili a také nikdy souhlasit nebudeme, realita právě života těch nejohroženějších skupin lidí nám říká a jsme přesvědčeni o tom, že i ty omezené dávky, a tím spíše, že jsou pouze omezené, musí být ve sto procentech potřebným včas a bez zbytečných průtahů a problémů vypláceny. A hlavní problém vidíme v tom, že se to v řadě případů v posledních týdnech prostě neděje. O zátěži pracovníků pracovních úřadů, státních zaměstnanců, lidí, kteří pro tento stát pracují, již tady byla řeč a ještě věřím bude.

Poslanecký klub KSČM proto uvítal iniciativu, která měla vésti k tomu, že se pokusíme napravit společně s vládou, s vládní koalicí ty věci tak, aby ohroženým lidem bylo pomozeno, aby systém co nejdříve pracoval, jak má. Myslím si, že tady ani snad nemůže jít o nějaký politický boj, ale jde o velmi citlivé téma dotýkající se statisíců lidí a z hlediska opozice o legitimní a oprávněný požadavek, tedy opozice vůči koalici.

Začasté slyšíme – no, to jste frajeři, vážená opozice! Dřív jste mlčeli a teď najednou nám tady vyčítáte kdeco. Já si dovolím tedy v této souvislosti několik málo připomínek z doby nedávné. Ještě za vlády Mirka Topolánka se tehdejší ministr práce a sociálních věcí, vzpomeňte si, kdo to tehdy byl, ten člověk dnes vykonává funkci premiéra, snažil o vytvoření jednoho centrálního státního sociálního úřadu, který měl soustředit veškerou agendu do jednoho místa. Nestalo se tak. A pročpak se tak nestalo? No protože se proti tomu záměru postavili tenkrát všichni hejtmani. Jen připomínám pro pořádek, byli to téměř všichni hejtmani s jednou výjimkou, pokud se dobře pamatujeme, za ODS. Pouze v Jihomoravském

nebo brněnském kraji to byl hejtman z jiné strany, ale také tehdy vládně koaliční.

Pak přišel rok 2010 a v roce 2010 přišla řada na nového ministra. Nový ministr tuto ambici přezval, ale přerušil vládní legislativní proces a problematický materiál předal koaličním poslancům, kteří jej předložili v Poslanecké sněmovně jako svůj poslanecký návrh. Světe, div se, dokonce navrhli jeho projednávání v režimu zrychleného čtení podle § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu Sněmovny! A bylo by zajímavé projít si stenozáznamy! A já, promiňte, pro úsporu času nebudu ty stenozáznamy z tehdejší doby tady citovat. Nakonec totiž proběhlo celkem pět čtení, neboť s návrhem, který prošel zde ve Sněmovně, se neztotožnil ani Senát, ani pan prezident.

Tehdy v roce 2010 – a vracím se k podstatě této části sdělení – už vystoupil v rozpravě, co budu vykládat, ve všech pěti rozpravách v Poslanecké sněmovně a koneckonců i ve výboru pro sociální politiku náš kolega Miroslav Opálka, kterého já osobně považuji za jednoho z největších odborníků na tuto problematiku u nás v republice, nejen v KSČM, a v Senátu k této problematice vystupovala kolegyně senátorka Bayerová. Naše vyjádření, návrhy na zamítnutí a upozornění na problémy korespondovaly už tehdy s návrhy, náměty a názory odborné veřejnosti. Ale také s odbory, také se zástupci Svazu měst a obcí. Vládní koalice však už tehdy svou většinou a svou tvrdošíjností, ta pokračuje dodnes, vždy prosadila ono své vidění. Následky, které teď v této době každodenně vnímáme, se nakonec obrátily formou kritiky proti celé Sněmovně, protože, vždyť to sami víte, když je náhodou nějaké zpravodajství ze Sněmovny v televizi, tak je to vždycky: Sněmovna schválila. Ne vládní koalice nebo poslanci a poslankyně vládní koalice, není z toho opozice vyjmuta. Prostě všichni jsme podle hesla spolu kradli, spolu budou viset. Někteří redaktori dokonce v rozporu s realitou, v rozporu s pravdou se nechávají slyšet o pozdním probuzení opozice. A já si myslím, že pokud by byl zájem, tak jsem schopen v citacích vystoupení kolegy Opálky a Bayerové tuto věc prokázat.

A tak se nám nahromadilo, dá se říci, tak se nám zřetězilo mnoho problémů. Jak jsem již zmínil, práce na realizaci transformace byly zahájeny, ale musíme říci, že byly zahájeny, a vzpomeňme si, řekl bych téměř protizákonně. Proč? Protože byly zahájeny ještě před přijetím toho zákona. Takže je to podivné, ale i když to bylo zahájeno předčasně před přijetím tohoto zákona, přesto se nedokázalo tu věc nastavit tak dobře, aby alespoň základně dobře fungovala. Navíc na nové moduly informačního systému nebylo podle našich informací vyhlášeno výběrové řízení a Ministerstvo práce a sociálních věcí se dlouze dohadovalo se Svazem měst a obcí a s tajemníky magistrátů a městských úřadů o počtech zaměstnanců, kteří ma-

jí být delimitováni, a mezitím se propouštěli kmenoví zaměstnanci okresních úřadů práce. Nová organizační výstavba, neproškolení zaměstnanci, neozkoušený nový systém v ostrém provozu, nová legislativa. No jakpak jinak než tak, jak to dopadá, to vlastně mohlo dopadnout? O moc jinak to dopadnout nemohlo. A že systém dosud zcela nezkolaboval, je jen a jen zásluha těch lidí, kteří tam jsou v první linii, těch úředníků, kteří pracovali nadstandardně, pracovali i ve svém volnu, o víkendech, i za cenu prodloužených směn, zatímco management Ministerstva práce a sociálních věcí právě v souvislosti s náběhem tohoto nového systému pobíral za zvládnutí mimořádných úkolů zcela jistě nemalé odměny. Trošku paradox, že?

Byli jsme a jsme svědky neobvyklého jevu: Státní úředníci se prostřednictvím odborů, ale i napřímo veřejně ozvali. V tak bezvýhodné situaci ztratili onen pro státního úředníka příznačný existenční strach. Jsme i svědky konkurenčního boje starého správce OK systému, který ztratil své výsadní monopolní postavení a také s ním spojený každoroční pravidelný příjem. Nový správce, resp. noví správci jsou kritizováni za podivné personální propojení na špičky ministerstva. Co je však nejzávažnější, a opět se vracíme k tomu, čím jsme začínali – jak já, tak kolegové, kteří hovořili přede mnou, jsme svědky každodenních problémů, které mají klienti tohoto systému, ti, kterým systém má sloužit, klienti, kteří nemají úspory, klienti, kteří jsou životně závislí na pravidelném vyplacení sociální dávky. A pokud vím, některá sdělení, některé maily jdou všem poslancům, to znamená, že jistě i vy dostáváte ve své poště jejich stížnosti a jste tak nepřímými či přímějšími svědky jejich zoufalství, máte šanci sledovat a také si uvědomit, že v řadě případů jde o osobní a rodinné tragédie.

O tyto naše spoluobčany by nám mělo jít především. Proto chceme, aby ten systém fungoval, abychom lidi, kteří si to nezaslouží, kteří za to nemohou, kteří nenesou žádnou vinu na své situaci, nedostávali do takovýchto problémů, do takovýchto stavů.

Čekal bych, že se předseda vlády, že se ministr práce a sociálních věcí postaví k této nepovedené transformaci čelem a že se alespoň drobně omluví: Promiňte, nefunguje nám to, jak by to chtělo. Uděláme vše pro, aby to fungovalo. Poradíme se třeba i s opozicí, vždyť i v opozici jsou chytrí lidé, kteří by třeba uměli pomoci. Ale ne. Tady jde o bohorovné chování. My máme tu pravdu, protože máme většinu a to je všechno.

Ale nejde jen o tu omluvu těm pracovníkům, ale jde především o omluvu vůči stresovaným klientům. Místo toho jsme svědky téměř každodenní bagatelizace těch problémů, odmítání, že vůbec nějaké problémy zásadního charakteru, zásadního charakteru – opakují – jsou.

To, že tak zcela bagatelní, tak zcela drobné a nezásadní to přece jenom není, je prokázáno tím, že pan ministr alespoň symbolicky odvolal několik

středních řídicích pracovníků. No je to možná pouze nějaké drobné alibi, že připustil chyby v jednotlivostech. Ale jsme opět denně svědky přesvědčování, píárové prezentace, že vše jde standardně, že už je to v pořádku a že dávky se vyplácejí. Čísla na začátku měsíce jsme tady ohromování, ale zároveň dostáváme ty maily, kde se mluví o těch problémech.

Počkáme si, kolegyně a kolegové. Uvidíme, jak to bude na konci února. Přál bych klientům i zaměstnancům tohoto experimentu za pochodu, aby byly všechny problémy odstraněny co nejdříve a aby si nový systém skutečně takzvaně dosedl. Mám však obavu, která pramení z řady indicií, že tomu tak ještě nějakou dobu nebude, že konec února nebude zdaleka tím šťastným koncem. To nebude situace, kdy budeme moci říci konec dobrý, všechno dobré.

Proto chceme zde, na veřejném jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, slyšet, jaká je realita, hovořit o té realitě, hovořit také o tom, jaké jsou možnosti nápravy tohoto tristního stavu. Chceme slyšet, co a jak se řeší, kdy skutečně dojde k nápravě, kdy skutečně dojde ke standardnímu fungování celého systému. Ostatně chceme reálně naplnit onu kontrolní funkci Sněmovny vůči vládě, která tento zákon doporučila, a prostřednictvím svých poslanců, tedy vládně koaličních poslanců, prosadila. A doufám tedy, že ty problémy nezajímají pouze poslance a poslankyně opozice, ale že i koaliční poslanci se budou ptát, mají-li aspoň trochu odvahy. Ale to se dá, jenom když se podpoří program této schůze, ukáže se dobrá vůle k nápravě.

V závěru – těsně před závěrem jenom několik zoufalých mailů, několik málo vět pro dokreslení:

Problémy, problémy, problémy. Kutná Hora je na tom stejně.

Upozorňuji, že pokud budou shozeni uchazeči první den před výplatami, tímto tempem nejsme schopni zkontrolovat data a ověřit. Rovněž potvrdíme dlouhé časové odezvy. V některých případech deset až patnáct minut normální stav.

Už zase začínám být zoufalá. Půjde to vůbec ještě dnes?

Kolegové, upozorňuji, že dnes funguji s velikými obtížemi. Točí se a padají. A to jsem si myslela, jak je všechno v pohodě. Byla jsem mimo týden a sledovala jsem jen zprávy.

Včera se mi u někoho podařilo zobrazit uložený dokument, tedy rozhodnutí, ale dnes zase toto tlačítko nefunguje. Teď se zrovna peru s rozhodnutím.

Ta stejná hláška – internetové připojení není dostupné.

Zlín taky skoro stojí. Loudíme i dvacet minut.

Jen pro zpestření – kolegyně prohlásila: „Dala jsem aktualizovat výplatní kanál a teď, po dvaceti minutách, nevím, v jakém kanále jsem, ale výplatní to rozhodně nebude, přestože loudím a loudím.“

Stačí? Kolegyně a kolegové, hlasujte pro program a může se dokonce i dojít k nějakému rozumnému, slušnému a pro lidi neškodícímu výsledku. Děkuje za pozornost. (Potlesk z lavic nalevo.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní se přihlásil místopředseda Sněmovny Lubomír Zaorálek. Ale faktická poznámka pan kolega Filip? Prosím, faktická poznámka – pardon, není rozprava. Promiňte, faktická ne. Přednostní právo můžete.

Takže pan kolega Filip.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji. Paní předsedkyně, členové vlády, paní a pánové, já opravdu velmi krátce.

Svého času předseda politické strany TOP 09 prohlásil, že jeho ministři dělají všechno dobře, a proto nemusí být odvoláváni a proto tu funkci zastávají kvalifikovaně a správně.

Nemá smysl, abych tady opakoval, cokoliv tady bylo řečeno. Jestli panu ministru Drábkovi nestačí kritika z vlastních řad a jestli nestačí ani to, že už nemá, čím by se obhájil, tak možná je to na předsedovi jeho politické strany, aby zvážil, když má tu odpovědnost za své ministry, jestli to ještě dělá dobře, a sám nenavrhne jeho odvolání.

Pane místopředsedo vlády, pane předsedo politické strany TOP 09, udělejte to. Bude to ku prospěchu celé České republiky. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan místopředseda Lubomír Zaorálek. Prosím.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Přeji vám dobrý večer.

Vidím, že pan ministr Drábek se v této fázi přihlásil a bude vystupovat, což vidím jako špatnou věc. (Hlasitý smích vlevo.) No proč? Protože mi připadá, že by bylo daleko férovější, kdyby se do rozpravy v této chvíli nepřihlašoval a kdyby hlasoval pro tu schůzi a umožnil s ostatními poslanci vládní koalice, ať se tenhle problém otevře se všim všudy. Je to věc podle mě neméně vážná jako dneska ráno evropské fondy. A mně nepřipadá jako řešení, když teď pan ministr vystoupí, na něco odpoví, na něco ne. To už jsme tady dneska slyšeli, že se odpoví jenom na to, co se hodí, a nevede se skutečná rozprava. Takže já dopředu říkám, že to, že pan ministr se v této fázi hlásí, je pro mě znamením toho, co tady zřejmě všichni tuší, že v tom hlasování o programu schůze ten bod prostě neprojde a na ty otázky, které tady zněly, nezazní skutečně zevrubná odpověď. A já říkám, že kdyby pan ministr Drábek chtěl projevit minimum odvahy, tak by právě tohle udělal, že by nevystoupil a že by hlasoval pro schválení programu schůze. Myslím, že by se to slušelo, aby se projevila odvaha,

protože já si pamatuji, jak ministr Kalousek tady v úterý mluvil o odvaze ministrů TOP 09, protože ho nesmírně rozlítilo, když tady poslanec Bohuslav Sobotka přirovnal pana ministra Drábka ke kapitánovi ztroskotané Concordie. Byli jsme svědky velkého plaidoyer ministra Kalouska, který tady tvrdil, že jestli něco nelze vyčítat ministrům TOP 09, tak je právě odvaha.

Já bych rád řekl, že jsme tady dnes té odvahy ještě mnoho neviděli. Absolvovali jsme tady dnes – připomenu – velkou debatu nebo rozpravu o finanční dohodě. Já jsem očekával, že v té rozpravě vystoupí například ministr Karel Schwarzenberg, který by se hodilo, aby vysvětlil svoje názory, a velice jsem o to stál. A bylo by daleko odvážnější než mlčet, kdyby skutečně vystoupil. A v této chvíli stejně tak bych očekával, že i ministr Drábek, pokud máme mluvit o odvaze ministrů TOP 09, by hlasoval pro program schůze a umožnil by skutečnou rozpravu.

Já se totiž bohužel obávám, že existuje určitý typ odvahy v uvozovkách, kterou ministr Drábek v minulosti vykazoval. Ale ta mi připadá, že je docela zkázonosná. Já si myslím, že řada věcí, které pan ministr Drábek udělal, opravdu vyžadovala jakousi šílenou odvahu. Podle mě šílená odvaha je zadávat za 184 milionů nový softwarový systém bez výběrového řízení.

Ale víte, ta odvaha pana ministra Drábka, která pravděpodobně má úplně jinou podobu, než mluvil pan ministr Kalousek, tak byla podle mě šílená už tehdy, když si pamatuji, že tady ve Sněmovně se předkládala ta původní podoba návrhu zákona, ve které se prosazovalo ono slučování úřadů práce s městskými úřady, celá ta centralizace, kterou dneska jsme viděli, jak vypadá, když se spustila.

Já si pamatuji, jak tady tuto rozsáhlou materii předkládal poslanec, který byl jedním z těch nových poslanců, evidentně četl něco, co mu někdo strčil do ruky, prostě nebyl ani důkladně obeznámen k tím, co tady jako poslanec návrh předkládal. Tady zaznívalo od tohoto pultu, že to je šílenství, takovouto revoluční změnu dělat v době krize, to byla ta šílenost. Už tehdy to jakoby začínalo. Tehdy se upozorňovalo na to, že to nebude fungovat. Vždyť se podívejte, tady je spousta věcí, o kterých se tady zdaleka ještě nikdo dneska ani nezmínil. Ten systém, který fungoval, kdy na úřady práce přicházely informace z firem o zaměstnaneckých příležitostech, to všechno se prostě zničilo v době, kdy nezaměstnanost rostla, uprostřed krize. O tom všem se tady už na začátku mluvilo. Přesto to ve zkráceném řízení dokonce tady prosvištělo Sněmovnou. Rozprava se odmítla. Já jsem to tehdy nazval bolševicky revolučními změnami, ve kterých když se kácí les, tak prostě létají třísky. Teď vidíme, jak ty třísky létají.

To, co tady bylo dnes čteno, ta paní, která říká, že se na to nemůže dívat, ti normální slušní zaměstnanci, kteří nechtějí nic jiného než mít pocit, že jejich práce má smysl, oni mají někteří z nich potřebu těm lidem pomo-

ci, protože je tam celá řada lidí, kteří si samozřejmě pomoc zasluhují a potřebují ji. A oni dneska vidí, že to nefunguje, že jejich práce jde nazmar.

To, co jsme tady slyšeli, že se rozbila – jednak jde o ty postižené, ale dokonce o ty tisíce, kteří by tady chtěli odvádět normální práci. A to všechno se tímto pseudorevolučním činem vlastně zničilo. To byla šílená odvaha, se kterou se šlo do něčeho naprosto nepřipraveného. To, co jsme tady slyšeli, jakým způsobem se to celé zavádělo. To je projev odvahy, které já se hrozím.

A dnes, když by se z toho měl pan ministr zodpovídat, tisíce lidí, kteří na to dopltili, tak to tady odbude tím, že odpoví na pár vybraných otázek a pak se prostě schůze zamázne a nebude. Já vám říkám, tohle je naprosto nedostatečné. Dopředu říkám panu ministrovi: Tohle vaše vystoupení není to, co jsme chtěli! (Potlesk z levé strany sálu.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní se o slovo hlásí ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek. Prosím.

Ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Dobrý večer, vážené kolegyně, vážení kolegové.

Přestože to není to, co by pan místopředseda Zaorálek chtěl, tak já vystoupím, protože považuji za vhodné reagovat na to, co tady bylo řečeno řečníky poslanci s přednostním právem, byť se určitě všechno z toho netýkalo zdůvodnění návrhu programu této mimořádné schůze. Tedy dávám k úvaze, reaguji tím na slova pana místopředsedy Zaorálka, zda skutečně se nevrátit k tomu, jak to má být, to znamená na začátku pouze zdůvodnit, proč je takový program navrhován, a poté na základě svobodného rozhodnutí Poslanecké sněmovny po schválení programu diskutovat věcné záležitosti.

Dovolte mi, abych se vrátil k tomu, o čem tady hovořil pan předseda Kováčik, a to je celkové pojetí sociální reformy. Ano, skutečně od toho se odvíjejí všechny kroky, které jsou realizovány. Sociální reforma schválila důležité kroky, které znamenaly poměrně zásadní změnu sociálního systému. Rodičovský příspěvek a možnost rodičů volit si délku a výši rodičovského příspěvku. Možnost sladění pracovní a rodinné aktivity, to znamená možnost umístit dítě do předškolního zařízení od dvou let věku dítěte bez ztráty nároku na rodičovský příspěvek. Změna definice nelegálního zaměstnávání, a tím mnohem výraznější možnost postihování nelegálního zaměstnávání, tedy činnosti, která ubírá prostředky ze sociálního, zdravotního, daňového systému, tedy prostředky všech občanů České republiky. Výrazné zjednodušení systému dávek pro zdravotně postižené, sloučení osmi různých dávek do dvou, tím za prvé zlepšení kom-

fortu, za druhé zvýšení spravedlnosti. Opuštění systému rozdělených pracovišť úřadů práce, systému, kdy dnes může každý občan České republiky podat svoji žádost na více než 500 místech v republice, přičemž doposud to u některých agend byla méně než polovina míst. Kritizované v předchozích vystoupeních sjednocení organizační struktury úřadů práce, tedy zrušení 77 samostatných právních jednotek a zřízení jedné právní jednotky, a tím ušetření velmi výrazných prostředků ze státního rozpočtu. Plánovaných 180 mil. Kč úspory v loňském roce bylo výrazně překročeno a my dnes ty ušetřené peníze můžeme použít na odměny zaměstnancům úřadů práce, aniž by to ubíralo z platového objemu vyhrazeného na rok 2012.

Ano, to jsou ty důvody, proč to děláme. Úspora v řádu miliardy korun provozních nákladů státu, zlepšení komfortu pro občany České republiky, zefektivnění práce.

To, že takové změny nikdy nejsou bez problémů, je naprosto jasné. Několikrát tady bylo opakováno, že tvrdím, že je všechno v pořádku. Netvrdím. Nikdy jsem nic takového neřekl. Jen říkám, že v rámci velkého balíku legislativních změn, reorganizace systému vyplácení dávek tak, že 1650 zaměstnanců obcí přešlo přes úřady práce, zvýšení životního minima, valorizace důchodů, změny podmínek pro výplatu dávek, zvýšený nápor nových nezaměstnaných na přelomu roku, to jsou všechno faktory, které ovlivňují zátěž a hektičnost té práce. To je prostě fakt.

A pokud tady někdo říká, že jsme mohli ty změny odložit za čtvrt nebo půl roku – ano, mohli, ale stálo by to o půl miliardy víc. Tam je ta volba prostě jednoduchá. Ano, já si za tou volbou stojím a chci nést odpovědnost za tuto volbu.

Pan předseda Sobotka tady řekl, že stačí, když odpovím na tři otázky a – cituji – „pak to můžeme celé smazat“. Dobrá, já tedy odpovím na ty tři otázky a předpokládám, že sociální demokracie dodrží to, co prohlásila ústy svého předsedy.

První otázka. Kdy bylo vypsáno výběrové řízení na nově dodávané systémy? – Odpověď. V roce 2008 bylo vypsáno Ministerstvem vnitra. Ministerstvo vnitra vypsalo zakázku na rámcovou smlouvu pro všechny resorty. Smlouva, která byla uzavřena s vítěznou firmou, je zveřejněna na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí, tedy každému občanovi dostupná.

Druhá otázka. Kolik společností předložilo nabídku? – No, to opravdu nevím, nebyl jsem zaměstnancem Ministerstva vnitra v roce 2008.

Za třetí. Kdo předložil nejlepší nabídku? – Nejlepší nabídku předložila firma Fujitsu, se kterou také následně byla uzavřena rámcová smlouva. K této rámcové smlouvě se Ministerstvo práce a sociálních věcí připojilo už v roce 2008.

Nechci zdržovat, ale dovolu mi, abych krátce komentoval ty citace, které tady byly uskutečněny panem předsedou Sobotkou a panem předsedou Tejcem, a dovolu mi, abych to komentoval skutečně jen krátce, protože si myslím, že krátký komentář bude plně dostačující, a využiji této příležitosti.

Samozřejmě je možné o jednotlivých položkách, jednotlivých problémech diskutovat. V řadě případů už se tak stalo minulý čtvrtek v rámci interpelací, tento čtvrtek v rámci interpelací, příští středu je naplánováno jednání výboru pro sociální politiku, který toto téma bude projednávat. Já se nebráním žádné další diskusi o těchto otázkách.

Bylo tady uvedeno v dopisu zaměstnankyně Úřadu práce, že všichni se bojí cokoli říci na veřejnosti a že veřejná vystoupení jsou anonymní, protože se lidé bojí. Já si myslím, že o tom si každý může obrázek udělat sám. V minulých dnech byla řada reportáží např. v televizi, kde se zaměstnanci nebojí vystupovat. Není to tak, že by se báli o své místo, nikdo z 8500 zaměstnanců Úřadu práce nebyl propuštěn proto, že by něco kritizoval, nebo proto, že veřejně vystoupil.

Bylo tady řečeno, nebo citováno z dopisu, že nemá smysl obracet se na nadřízeného, protože nadřízený nereflektuje ty stížnosti. To je ale skutečně záležitost toho konkrétního nadřízeného, aby vyhodnotil ty podněty a naložil s nimi správným způsobem.

V návaznosti na to tady také řeknu, bylo citováno, že vrcholní zaměstnanci, manažeři Úřadu práce, nevědí, jak vlastně funguje výplata dávek. K oběma těm bodům bych chtěl uvést, že jak ředitelé kontaktních pracovišť, tak generální ředitel Úřadu práce jsou z naprosto převážné většiny dlouholetí zkušení pracovníci Úřadu práce. Zpochybňovat jejich erudici, jejich zkušenost a orientaci v problematice mi připadá skutečně velmi laciné.

Co se týká školení, tak ano, proběhlo několik forem školení. Chtěl bych jenom doplnit, že k dispozici bylo a je také e-learningové školení, které má každý pracovník Úřadu práce k dispozici.

K tomu citovanému prohlášení informatiků bych nejprve chtěl zdůraznit, že je to prohlášení z 27. ledna., tedy dva týdny staré. Pokud pan předseda Tejc požaduje zveřejnění odpovědi na ty otázky, tak já bych k tomu chtěl říci, že řada otázek už byla vysvětlena, řada z nich má svoje opodstatnění a na nich se v minulých dnech intenzivně pracovalo. Nicméně pokud je ten požadavek, tak já podrobnou odpověď na ty jednotlivé body jsem připraven zveřejnit.

Bylo tady citováno z prohlášení informatiků, že v těch dosavadních systémech dodávaných OKsystémem za celou dobu nedošlo k poruše. Prosim, není to pravda. Například v říjnu byly neoprávněně uvolněny prostředky, které byly určeny na uplatnění exekučních nároků ve výši 2 500

000 Kč. My od dodavatele tuto škodu vymáháme. Není pravda v žádném případě, že by ten dosavadní systém fungoval bez jakýchkoliv poruch.

Byla tady citována pasáž o údajném účelovém vyvádění peněz. Pokud náklady na provoz toho systému se snižují na méně než 50 procent původní hodnoty, tak si myslím, že o míře účelového vyvádění peněz nebo možnosti účelového vyvádění peněz si každý může udělat obrázek sám.

Ano, je pravda, že v některých ohledech si nemůžeme dovolit tak drahý mercedes. Ano, to je pravda. Nároky monopolního dodavatele v minulých letech skutečně byly rok od roku vyšší, za poslední čtyři roky každý rok došlo k navýšení platby za správu a provoz toho systému a já jsem v tomto ohledu nebyl ochoten pokračovat v systému využívání monopolního dodavatele.

Byl citován požadavek zveřejnit smlouvy, včetně smlouvy č. 85/2011. Všechny ty smlouvy, které byly požadovány v tom dopise ke zveřejnění, jsou již zveřejněny na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí.

Dovolte mi ještě dvě krátké poznámky k vystoupením, která následovala, tedy pana předsedy Kováčika a pana místopředsedy Zaorálka: Co se stane, když dávky neprijdou, jak k tomu ti lidé přijdou, když nedostanou dávky vyplacené?

My jsme za poslední dny prověřili všechna došla jednotlivá podání, a bylo jich několik desítek, ohledně vyplacených či nevyplacených dávek. Dokonce si myslím, že řada z vás má v paměti velmi investigativní reportáž o matkách v azylovém domě v Havířově, které nedostaly dávky, a proto se lidé na ně museli skládat a nosit jim potravinovou pomoc. Ani v jednom z těch uvedených případů nedošlo k pochybení úřadu práce. Ani v jednom z těch případů. V těch prezentovaných případech v azylovém domě v Havířově buď byly dávky řádně vyplaceny, a to v průběhu ledna, nebo na dávky nevznikl nárok, protože nebyly splněny podmínky, např. nebyl doložen příjem, nebo o dávky vůbec nebylo požádáno, anebo dávky byly zaslány na adresu trvalého bydliště, protože ta žadatelka prostě neuvedla, že změnila adresu pobytu. Zatím nebyl zjištěn ani jediný případ, kdy by dávky nebyly vyplaceny. Samozřejmě pokud máte konkrétní podněty, stačí je předat. Tyto podněty samozřejmě prověřím.

Pan místopředseda Zaorálek zde říkal, že dříve chodily z firem informace o volných pracovních místech a všechno se zničilo. Není to prosím pravda. Byla zrušena povinnost, administrativní povinnost hlásit volná pracovní místa. Ano, počet nahlášených volných pracovních míst z firem zůstal v podstatě stejný. Nezměnil se. Firmy dál hlásí volná pracovní místa, byť k tomu nejsou nuceny legislativním předpisem. Myslím si, že ten krok se už po pár týdnech praxe naprosto jednoznačně osvědčil, protože volná pracovní místa hlásí ti zaměstnavatelé, kteří chtějí spolupráci Úřadu práce na

obsazení těchto volných míst. Nic se nezničilo, ten systém normálním způsobem funguje dál.

Na závěr mi dovolu říci a znovu zopakovat, že si velmi vážím práce zaměstnanců Úřadu práce. Protože ten výsledek, že lednové dávky byly všechny vyplaceny v zákonném termínu, je obdivuhodný.

A dovolu mi, abych na úplný závěr opět použil několik aktuálních čísel z dnešního dne, kde si každý může udělat obrázek o tom, nakolik jsou ty systémy funkční, či nefunkční. Znovu říkám, že nezastírám žádné problémy, já neříkám, že všechno je v pořádku, ale ta dvě čísla nebo čtyři čísla na závěr uvést musím. Z 65 825 podaných žádostí na podporu v nezaměstnanosti je 46 019 žádostí rozhodnuto. Z přijatých 205 980 žádostí o poskytnutí příspěvků na mobilitu je rozhodnuto 117 306 dávek.

Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Je přihlášen předseda Poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik. Poté pan poslanec Sobotka, pan kolega Zaorálek. Slovo má pan poslanec Kováčik.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo. Paní předsedkyně, paní a pánové, jen jednu otázku pro pana ministra.

Když jste, pane ministře, reagoval na moji připomínku k výběrovým řízením, uváděl jste argument o smlouvě, kterou uzavřelo Ministerstvo vnitra. Ptám se, jestli skutečně máte na mysli rámcovou smlouvu s Fujitsu Siemens Computers, s. r. o., na poskytování licencí k produktům Microsoft uzavřenou dne 1. 12. 2008 na základě usnesení vlády o úpravě smluvních vztahů se společností Microsoft. To je první otázka.

A druhá otázka, nebo spíše určité narovnání té informace. Jsme přesvědčeni, že Ministerstvo práce a sociálních věcí na tvorbu nového systému pro výplatu sociálních dávek nevypsalo veřejné výběrové řízení. Proto došlo k obrácení se na ÚOHS, a to sice od místopředsedy KDU-ČSL pana Jana Bartoška, který je podal v úterý 7. února 2012.

Myslím si, že je třeba říci, že jestli byla tato smlouva, o které je řeč, uzavřena, na základě této smlouvy potom byla uzavřena 15. 7. 2011 prováděcí smlouva s řadou utajovaných dodatků a na jejich základě potom Fujitsu v rozporu s předmětem rámcové smlouvy vytvořila prostřednictvím subdodavatelů softwarové aplikace, které nejsou licencemi k produktům Microsoft. Konkrétně se jedná o umístění dat a softwarových aplikací v privátních datových centrech, tzv. cloud, a o poskytování přístupu k těmto aplikacím a datům. Myslím si, že není potřeba být úplným specialistou k pochopení, že aplikace a služby cloud poskytované externími firmami ve svých datových centrech nejsou licencemi k produktům Microsoft. A jsme přesvědčeni, že vedení ministerstva tak obešlo zákon o veřejných

zakázkách, neboť nezadalo tyto zakázky v řádných zadávacích řízeních.

Pokud by byl tento způsob dodatků prováděcí smlouvy akceptován jako legální, nebylo by v České republice vůbec nutné vyhledávat žádné veřejné zakázky na softwarové aplikace nebo na informační systémy. Stačilo by uzavřít další dodatek k obecné rámcové smlouvě produktů Microsoft. Cena nebude soutěžena, ale libovolně určena objednávkou k objemu služeb. Myslím si, že by se tak mohly otevřít další, dosud ani netušené možnosti korupce.

Já bych vás, pane ministře, rád poprosil, aby tato věc byla uvedena – a netrvám na tom, aby to bylo teď hned – na skutečně správnou míru. Já bych totiž nerad vypadal jako ten, co se mýlí.

Děkuji za pozornost. (Silný potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan poslanec Sobotka má slovo.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážený pane ministře, já vás nechci podezřívát z ničeho špatného, ale musím říci, že vaši odpověď nepokládám za dostatečnou.

Já jsem se ptal, kdy bylo na Ministerstvu práce a sociálních věcí výběrové řízení na dodavatele nových aplikací. Jestliže vy jste se rozhodli někdy během roku 2011, nebo na podzim roku 2010, těžko říct, že změníte vlastně všechny aplikace a všechny dodavatele – já znovu říkám, na to máte plné právo, vy prostě za to odpovídáte, a pokud jste dospěli k názoru, že je potřeba změnit dodavatele aplikací, je to politické rozhodnutí. Ale já se ptám, kdy a jak jste dělali to výběrové řízení na Ministerstvu práce na ty čtyři subjekty, které jsou. Ve skutečnosti jsou vlastně autory a dodavateli těch jednotlivých aplikací. Kdy se dělalo výběrové řízení? Kolik se tam přihlásilo firem? A jak jste dospěli k tomu, že to budou právě tyto čtyři firmy?

Já musím říci, že není možné souhlasit s tím, co jste zde řekl, že vlastně za vás už výběrové řízení udělal Ivan Langer a Topolánková vláda v roce 2008, protože si myslím, že v roce 2008 seděl na Ministerstvu práce pan ministr Nečas a vesele využíval ty stávající aplikace až do poslední chvíle, kdy na ministerstvu seděl. To znamená tam neprobíhal nějaký proces změny dodavatele těchto aplikací.

Já myslím, že smlouva, kterou podepsal Ivan Langer v roce 2008, nemá nic společného s tím, co se odehrávalo loni a co se odehrává letos na Ministerstvu práce a sociálních věcí. A dokažte mi, prosím, opak. Dokažte mi, že smlouva mezi Microsoftem, Ministerstvem vnitra a firmou Fujitsu, která se týkala licencí na produkty Microsoft, souvisí s tím, že vy jste se rozhodli změnit všechny dodavatele aplikací na jednotlivé agendy, které realizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Kdyby totiž byla pravda to, co říká pan ministr Drábek, tak zítra pan ministr Kalousek zavolá firmě Fujitsu a řekne: Milá firmo Fujitsu, chci změnit dodavatele aplikací pro daňovou správu, vyberte si, koho chcete. A firma Fujitsu si vybere nějakou firmu a změní dodavatele aplikací pro daňovou správu. Příště zavolá ministr zemědělství a řekne: Potřebuji změnit dodavatele aplikací pro ZIF. Firma Fujitsu to udělá – a už tady nikdy nebude žádné výběrové řízení, ačkoliv jde o veřejné peníze, které jdou v řádu miliard a stovek milionů korun.

Chcete snad říct, pane ministře Drábku, že ta smlouva, kterou podepsal Ivan Langer v roce 2008, znamená, že už tady nikdy nebude žádné výběrové řízení, pokud jde o jakékoliv dodávky pro ministerstva, která se týkají informatiky? Je něco vůbec takového možné, aby vláda Mirka Topolánka něco takového schválila? Že se vlastně úplně vyřadí zákon o zadávání veřejných zakázek, pokud jde o zakázky tohoto rozsahu? Já se tady nebavím o zakázkách malého rozsahu do 2 mil. korun. Tady se bavíme o zakázkách a dodávkách pro stát, které stojí stovky milionů korun.

A poslední věc k vašemu argumentu, že se to zlevnilo. Ale to, že se to zlevnilo, to přece není argument k tomu, kdo má – byť ten hubenější – zisk. Ale prostě někdo ho má. A vy jste ho museli nějak vybrat. A my se ptáme, jak vy jste ho vybrali.

Myslím, že je to úplně stejná argumentace, jakou jste používali u České spořitelny, když jste řešili otázku sociální karty. Vy jste říkali: No, vždyť my přece té České spořitelně za to nebudeme nic platit. Ale proč byste jí něco platili? Mělo by to být naopak. Česká spořitelna by měla platit Ministerstvu práce a sociálních věcí, protože získá přístup k obrovským finančním tokům a bude samozřejmě moci pracovat s těmito finančními zdroji, získá obrovskou reklamu. A tady nefunguje argument, že vy jí za to nic neplatíte. Tady funguje argument, že ona získala určitý benefit v rámci projektu sociální karty.

Já si tedy myslím, že máme plné právo na to, abychom věděli, jakým způsobem jste vybrali dodavatele nových aplikací pro Ministerstvo práce a sociálních věcí, anebo jestli tedy platí, že už nikdy tady nebude žádné výběrové řízení ve státní správě. Děkuju. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Pan kolega Zaorálek. Prosím.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Jestli tady pan kolega Sobotka říká, že vás nepodezřívá z něčeho špatného, tak to já tedy říct nemůžu. Já to podezření mám velmi silné. A víte, čím ono začíná? Už tím, že mně připadá, že je hrozné, jak my tolerujeme tu atmosféru, kterou vy na úřadech práce vytváříte. Tady už bereme skoro jako samozřejmost, že se tady čtou dopisy, kde zaměstnanci říkají, že se bojí mluvit.

Já jsem se s tím sám opakovaně setkal, že mi zaměstnanec vašeho úřadu práce říká naprosto rezignovaně a zoufale: Jestli se to někdo dozví, že jsem vám to řekl, tak prostě letím. Jak je možné, že takovýmto způsobem vy dáváte takové pokyny na ty úřady, a chcete si vytvořit monopoli na informace, abyste nám tady mohli říkat ty svoje informace, naprosto nepřesné a zavádějící?

A tak je to i s tou odpovědí, kterou jste mi dal na mou otázku. Vy totiž opět samozřejmě neříkáte pravdu. Jako vy jste zrušil tu povinnost dodávat informace o volných zaměstnancích podniků. A já prostě vím – opakovaně vím, pozitivně – že ty informace dneska oni nedostávají a stěžují si, že se k nim těžko dostávají. Situace se v tom zásadně změnila. A to, co vy tady tvrdíte, že to je v pohodě, že to je v pořádku, tak to prostě je opět nepravda, kterou tady klidně opakovaně říkáte.

Víte, já se nedivím jedné věci – že když jsem mluvil já, tak jsem pozoroval, že mě Karel Schwarzenberg velmi bedlivě poslouchal, zatímco když jste mluvil vy, tak velmi těžko přemáhal spánek. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Tak. Já se zeptám, zda se hlásí ještě někdo z řečníků s přednostním právem. Protože ale nikoho nevidím, budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 35. schůze Poslanecké sněmovny tak, jak nám byl tento pořad nebo tento návrh písemně předložen. Bude to hlasování pořadové číslo tři...

(Krátká odmlka.) (Ze sálu: Hlasujeme!)

Prosím, aby tady nikdo nepokřikoval. Dostala jsem avízo, že je tady setkání skupiny poslanců s velvyslancem Německé spolkové republiky. Byla jsem požádána, abych zvonila tak, aby se mohli dostavit z této schůzky do jednacího sálu. Doufám, že aspoň tohle to jste schopni akceptovat, že je mým úkolem zajistit všem poslancům, aby mohli přijít. Obzvláště ve chvíli, kdy mě požádali o to, abych zdržela chvíli hlasování tak, aby se mohli dostavit do jednacího sálu.

Domnívám se, že ta lhůta již uplynula, že všichni, kteří mohli přijít do jednacího sálu, jsou již přítomni.

Opakuji, že budeme hlasovat a to hlasování bude mít číslo 3.

Toho hlasování zahajují a táži se, kdo souhlasí s návrhem pořadu 35. schůze Poslanecké sněmovny. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 3. Přítomno 112, pro 46, proti 59. Pořad schůze schválen nebyl. Tím tuto 35. schůzi končím.

Zítra, v pátek 10. 2., máme na programu celkem šest bodů. Tři z toho jsou třetí čtení, tři z toho zprávy. Budeme je projednávat v tomto pořadí: Bod číslo 66 – vojáci z povolání, třetí čtení. Bod 70 – informace, zpráva o

Armádě České republiky. Bod 71 – 3. doplněk zprávy o Armádě České republiky. Bod 72 – přelety, zpráva. Bod 56 – ochrana ovzduší, třetí čtení. A bod 55 – zákon o mediaci ve třetím čtení.

Tolik mé upozornění, které se týká zítřejšího programu. Končím dnešní jednací den.

(Schůze skončila v 19.51 hodin.)

